

NOORDJE FIETST

Stadsdeel Amsterdam-Noord /// Fietsroute van ± 15 kilometer (3 uur)

Verkrijgbaar in deze reeks:

NOORDJE FIETST

- Fietsen langs monumentale bomen
- Ontdek de Noordelijke IJ-oever
- Ecologische fietsroute door Noord
- Ontdek de Waterlandse Zeedijk
- Fietsen langs historische boerderijen

Voor meer informatie over de folders kunt u bellen met de afdeling Publieksvoorlichting, 020-634 94 52 of kijk op www.noord.amsterdam.nl

xxx Noordje

Uitgave 2005, stadsdeel Amsterdam-Noord concept & vormgeving dutchlabel.nl tekst dutchlabel.nl

Ontdek het mooiste van Noord

Gemeente Amsterdam
Stadsdeel Amsterdam-Noord

Amsterdam-Noord

Ontdek het mooiste van Noord

"Als er één stadsdeel uitblinkt in diversiteit, dan is het wel Amsterdam-Noord. In het gebied ten noorden van het IJ wisselen industriële architectuur, historische dijkdorpjes en landelijke vergezichten elkaar af. Laat je op deze fietstocht verrassen door het grootste en groenste stadsdeel en ontdek het mooiste van Noord!"

xxx Noordje
5

→ NOORDJES TIP 01:

Deze fietsroute langs de mooiste plekjes in Noord is een spannende, maar lange ontdekkingsstocht. Neem een goed gevulde picknickmand mee om onderweg je honger te stillen.

De route

Vanaf CS start de fietsroute met de boottocht naar het IJplein. Fiets de Meeuwenlaan op en ga na ongeveer 1 kilometer rechts, richting Schellingwoude. Dit is de Nieuwendammerdijk. Tussen de dijkhuisjes begint onze fietstocht langs de mooiste plekjes van Noord.

Op nummer 204 ligt het vroegere **kantoor en de woning van scheepsbouwer De Vries Lentsch**⁰¹. Het huis heet 'De halve Maen', genoemd naar het schip waarmee de eerste Hollanders, via de Hudson, Amerika bereikten. Achter de woning staan de loodsen van zijn oude scheepswerf 'Het Fort'.

Nieuwendam⁰² is in de 17e en 18e eeuw een geliefde ankerplaats voor koopvaardij schepen, die wachten op lading of goede wind. Overwinteren in Nieuwendam is aantrekkelijk, omdat Amsterdam hoge havengelden vraagt. Dit alles zorgt voor veel handel en voorspoed, te zien aan de grote (houten) huizen aan

de Grote Haven. Vanaf 1870 verschijnen er pakhuizen buitendijks, zoals de nummers 262 en 248-250.

Café het Sluisje⁰³ was oorspronkelijk een herberg, gebouwd in 1792. Het café is vernoemd naar de Nieuwendammersluis die ernaast ligt. De sluis verbindt het IJ en de Kleine Die. De Kleine Die is waarschijnlijk gegraven als verbindingskanaal naar het grote Buiksloter Meer. Vanaf de zeventiende tot ver in de twintigste eeuw is dit een drukke vaarroute. Aan het Sluiswachterhuis hangt nog een bord met de schutsprijzen.

Sla linksaf de Nieuwendammerstaat in en rechts de Purmerweg op. Je rijdt dan vanzelf het Purmerplein op. Dit plein is het levendige, centrale plein van **Tuindorp Nieuwendam**⁰⁴ (1926). Oorspronkelijk waren de woningen bedoeld voor arbeiders. Deze hadden ook recht op een goede woning met voldoende groen in de omgeving. De woningen hebben veel stijlkenmerken van de Amsterdamse School, zoals fraaie bakstenen details en bijzondere raampartijen. Voor de Tweede Wereldoorlog stond het bekend als één van de mooiste tuindorpen van Europa. Veel huizen hadden een tuin en een badcel, wat revolutionair was voor die tijd. Aan het eind van de Purmerweg staat op de hoek van de Volendammerweg en de Monnickendammerweg het Bezinningsmonument.

 .01 De Vries Lentsch

Purmerplein

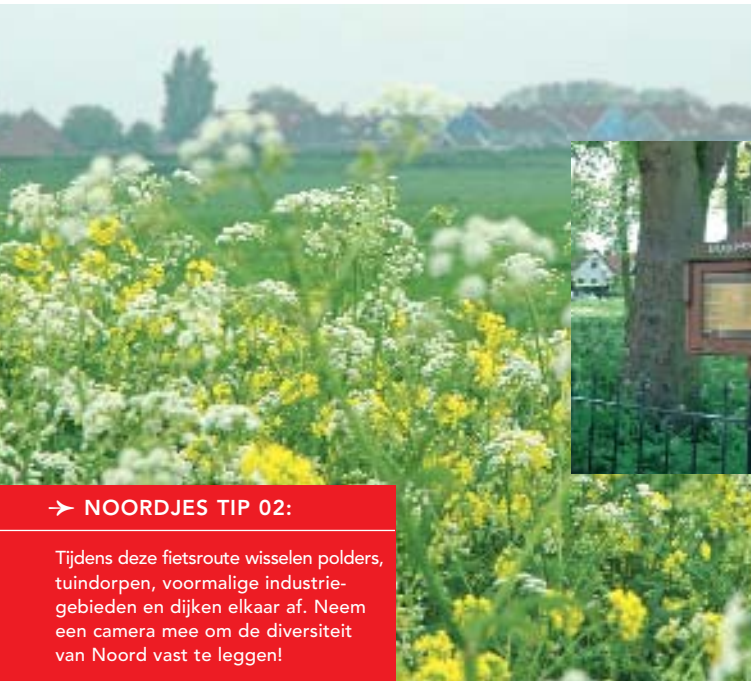

Bezinningsmonument

Sla hier rechtsaf, de Monnickendammerweg in, en ga voor de brug links, het fietspad op. Aan je linkerhand ligt de **Schellingwouderbreek**⁰⁵, een meer ontstaan na een vroege dijkdoorbraak. Volg het fietspad en steek de weg over. Een korte klim brengt je op de Schellingwouderdijk.

Als je tegenover restaurant de Kievit (H) rechts de Noorder-IJdijk inslaat, kom je uit bij de **Oranjesluizen**⁰⁶. Bij de sluis is een overdekt uitzichtpunt over het IJ, en de nieuwbouw van Java- en KNSM-eiland is te zien aan de overkant. Je kunt je fiets aan de kant zetten en een wandelingetje maken over de sluisdeuren.

→ NOORDJES TIP 02:

Tijdens deze fietsroute wisselen polders, tuindorpen, voormalige industriegebieden en dijken elkaar af. Neem een camera mee om de diversiteit van Noord vast te leggen!

Terug op de dijk vind je tussen de nummers 293 en 295 een fietspad dat leidt naar de **Schellingwouderkerk**⁰⁷. Dit witte kerkje uit 1866 staat op een terp, zoals veel Waterlandse kerken. De kerk vormt samen met de theekoepel een mooi plaatje en is daarom zeer geliefd als trouwlocatie.

Bij de afslag Amsterdam-Oost/Diemen verlaten we de dijk en gaan linksaf de Liergouw op. Bij de rotonde links richting Ransdorp (2 kilometer). Als je onder het viaduct door bent, ga je rechtdoor tot het dorp **Ransdorp**⁰⁸. Aan de horizon herken je het dorp aan de grote stompe toren. Ga na de brug direct links, het dorp in. Ransdorp, het dorp van Geertje Dirx, huishoudster en later minnares van Rembrandt, was enige tijd zelfs belangrijker dan Amsterdam. Uit die periode stamt de -voor het platteland- ongekend rijke en zwaar versierde toren. De toren is nooit afgebouwd omdat de economie in het slop raakte.

→ NOORDJES TIP 03:

Moe van alle indrukken?

Je kan de tocht inkorten. Volg aan het eind van de Buiksloterdijk de bordjes naar Tuindorp-Oostzaan. Ga bij de Klaprozenweg rechtsaf en na de brug de eerste weg links (bij de stoplichten oversteken). Je rijdt nu recht op de pont af.

Kerkuil

Vorbij de brug ligt rechts [hotel-café De Zwaan](#)⁰⁹, dat meer dan 100 jaar oud is. Hier kun je eventueel genieten van een drankje of een lunch.

Achter de koepel, links van het water, ligt op Dorpsweg 115 [boerderij Dikhoef](#)¹⁰. In deze houten boerderij woont al sinds 1740 dezelfde familie. De familie verkoopt zuivelproducten zoals biologische witschimmelkaas, standyoghurt, feta en verse schapenkaas.

Ga aan het einde van de dorpsweg links richting Zunderdorp (3 kilometer). Bij het bord 'Zunderdorp' rechtdoor, 't Achtergouwteje op, en aan het eind rechtsaf. Dit is de Middenlaan. Op nummer 17 staat voor het huis een [monumentale es](#)¹¹ uit 1870. Dit is de oudste boom van Noord.

Keer hier om en ga rechtdoor, over de brug, de Zunderdorpergouw op. Links op nummer 29 ligt [De Stadshoef](#)¹². Dit is een typische Noord-Hollandse stolpboerderij uit 1861. In dit type boerderij zijn woning, stal en berging ondergebracht onder één hoog piramidiaal dak. Aan de gevel van deze biologisch-dynamische boerderij hangt een uilenkast waarin een kerkuilenpaar heeft genesteld. Ga rechts de brug over en direct weer rechts, de Buikslotermeerdijk

op. Volg het bord richting Purmerend. Je fietst langs de golfbaan en het clubhuis. Als je na het viaduct het bord Amsterdam volgt, kom je uit op de Buikslotermeerdijk. Rechts ligt het Noord-Hollandsch kanaal. Nadat je het viaduct van de A10 bent gepasseerd, en de brug over het kanaal in het vizier hebt, ligt links de ingang van de **Noorderbegraafplaats**¹³. Dit is de grootste begraafplaats van Amsterdam-Noord.

Rechts, aan andere kant van het Noord-Hollandsch Kanaal, staat **krijtmolen D'Admiraal**¹⁴. Deze molen, gebouwd in 1792, is de enige op wind aangedreven krijt- of trasmolen ter wereld. Tras is fijngemalen tufsteen, een vulkanisch natuursteen uit de Eiffel. Tras geeft, gemengd met schelpkalk, uitstekende metselspecie. In de 18e eeuw was het monopolie van tufsteen in handen van de stad Dordrecht en moesten alle trasmolens hun bonken tufsteen kopen bij Dortse handelaren.

.14 Krijtmolen D'Admiraal

Buiksloterdijk

Volg aan het eind van de Buikslotermeerdijk de fietsborden richting Oostzaan. Je komt nu op de Buiksloterdijk. Aan de monumentale dijkhuizen kun je zien dat **Buiksloot**¹⁵ ooit rijk was. Buiksloot beheerste in de 17e eeuw de scheepvaart tussen Amsterdam en de steden boven het IJ. In de volksmond heet deze plek 'de kapiteinshemel', hier lieten de kapiteins een droomhuis bouwen om hun oude dag door te brengen.

Voorbij nummer 482 gaan we rechtsaf. Blijf de borden volgen naar Oostzaan. Je komt dan weer uit op de Buiksloterdijk, die overgaat in de Landsmeerderdijk. Na Landsmeerderdijk 145 heb je aan de rechterkant vrij uitzicht op de **Wilmkebreekpolder**¹⁶. Omstreeks de 15e eeuw werd de dijk diverse malen opgeslokt door stormrampen. Er ontstond een diepe plas achter de dijk en de drooglegging ervan in de 17e eeuw was een hoogstandje. In dit prachtige poldertje roepen in het voorjaar grutto's en tureluurs en aan de rand zie je de daken van twee stolpboerderijen.

Steek aan het eind van de dijk schuin links over en rijd de Kometensingel in. We rijden nu **Tuindorp Oostzaan**¹⁷ binnen. Ga na de Sacramentskerk, bij huisnummer 113, linksaf. Volg de weg en sla bij de T-splitsing rechtsaf. Ga bij de eerste straat linksaf, de Orionstraat in. Wanneer deze straat de Zonneweg kruist,

➔ NOORDJES TIP 04:

Kijkje nemen achter de voordeur van een typisch tuindorphanuisje? Op Meteorenweg 174 ligt het Museumhuisje. Dit huisje is helemaal ingericht in de stijl van de jaren twintig. Het is elke tweede zondag van de maand open voor publiek van 11.00 tot 17.00 uur.

ligt links het Zonneplein, het hart van Tuindorp Oostzaan. De eerste bewoners van Tuindorp Oostzaan komen in 1921. Dit is een zeer gemengde groep scheepsbouwers, uit ondermeer het Amsterdamse Kattenburg, de Rotterdamse havens en van de Waddeneilanden. Het Zonnehuis (1930) was de ontmoetingsplaats van deze mengelmoes en hun bloeiende verenigingsleven.

Ga terug de Zonneweg in. Deze weg komt uit op de Meteorenweg. Ga linksaf. Volg de weg tot aan de Klapprozenweg. Steek over en ga rechtdoor tot de T-splitsing. We staan nu op de MS. Oslofjordweg, in het hart van de voormalige **NDSM-werf**¹⁸. In dit gebied bloeide de scheepsindustrie rond 1870 helemaal op door de komst van het Noordzeekanaal. Grote scheepswerven, pakhuizen en kranen verrezen langs de IJ-oever. De Noordse scheepsbouw-industrie hield zestig jaar stand. In 1984 viel het doek voor de werf. Inmiddels zijn een aantal gebouwen beschermd als industrieel erfgoed en hebben een nieuwe bestemming gekregen. Wanneer je naar rechts kijkt, zie je een opvallend relict uit de scheepsbouwperiode. De betonnen kolos is het onderstel waarop eens het **Kraanspoor**¹⁹ van de NDSM stond. De oorspronkelijke onderbouw stamt uit de jaren vijftig. Op het spoor reden vroeger de kranen. Scheepsbouwers konden via het Kraanspoor gemakkelijk op de schepen komen.

Ga bij de T-splitsing linksaf. De vrolijk gekleurde cabines zijn tijdelijke studentenwoningen. We rijden recht af op de voormalige hallen van de NDSM-werf. De hallen bieden kunstenaars en ondernemers de ruimte om te experimenteren en om culturele activiteiten te organiseren. In de toekomst gaat het terrein rond de hallen ook plaatsbieden aan woningen en bedrijven.

Bij de hallen slaan we rechtsaf. Aan het water, naast de pont-aan-landing, staat **De Baanderij**²⁰. Dit gebouw uit 1957 bezat op de begane grond een werkplaats en op de eerste verdieping een kantine en kantoren voor de tekenaars van de NDSM. De belangvereniging voor Baanloze Scheepsbouwers nam De Baanderij in 1985 in gebruik als verenigingsgebouw met een werkplaats. In 2004 is het gebouw gerenoveerd. Brasserie IJkantine op de begane grond is een mooie plek om onze tocht te beëindigen. Geniet nog even van het prachtige uitzicht over het IJ, voordat de pont je terugbrengt naar CS.

📍.18 NDSM-werf

